

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

166	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
183	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	2

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

165	הביקורת הפנימית בקבוצה
165	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
165	מינויים ופרישות
166	עסקאות עם בעלי עניין
170	פרטים על בעלי השליטה בבנק

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית בחברות הבת הבנקאיות בקבוצת הבנק), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2016. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2016 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 4 באפריל 2017.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 20 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2017 ו-42 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 4 ביוני 2017 מונה מר רון גריסרו למנכ"ל מת"ף ולאחראי על טכנולוגיות המידע בבנק. ביום 19 בספטמבר 2017 מונתה עו"ד חביבה דהן לראש מערך היעוץ המשפטי, במקום עו"ד דליה בלנק שפרשה לגמלאות.

עסקאות עם בעלי עניין

א. דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, משנת 2008 (להלן - "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

הוראה דומה חלה גם על דיווח לגבי עסקאות כאמור בדוח התקופתי. הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום ההוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות. בעקבות פניה זו ושיבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפיקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, יינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.

לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיותן של עסקאות כאמור חריגות או להיותן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן.

הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בהתאם לתיקון נוסף של תקנות ניירות ערך משנת 2015 (בתוקף מינואר 2016), בוטלה החובה לפרסם דיווח מידי על עסקאות כאמור, ונותרה החובה למסור לגביהן דיווח בדוח התקופתי בלבד.

בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.

לעניין עסקה שהינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

1. עסקה המתבצעת כאשר סכום החבות או כשתוצאה ממנה סכום החבות אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו לעיל).

2. כל עסקה אחרת, שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי.

על עסקאות שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מידי ככל שנדרש בתקנות ניירות ערך.

בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות נ"ע כאמור לעיל.

ג. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש. בהתאם לאמור, ועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה. אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ועדת הביקורת קבעה אמות מידה לעניין בחינת תנאי השוק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידי בנקאים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידי בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחודש ינואר 2014 נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת.

ועדת הביקורת אישרה אמות מידה בכל הנוגע לחובה לקיים הליך תחרותי בהתאם לסעיף 117 (ב) לחוק החברות וכן את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות בהתאם לסעיף 117 (א2) לחוק החברות.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות")):

1. ביום 29 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של הבנק ולאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:

- חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2014 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "חברות הקבוצה"), אשר תחול לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובחברות הקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

- אישור מראש להתקשרות הבנק בפוליסת ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח ועד לתקופה של 5 שנים, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות וכן החלטה לפי סעיף 267א לחוק החברות כחלק ממדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק (למשך תקופה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק), כאמור בתקנה 1ב1 לתקנות ההקלות.

- אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר תבחרנה להשתתף בפוליסת הביטוח החל מיום 1 ביולי 2014 ולמשך 5 שנים. ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות.

התנאים לחידוש הפוליסה לאחר תום תקופת הביטוח בגדר עסקת המסגרת ומדיניות התגמול ואופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, מפורטים בדיווחים מידיים של הבנק לענין אישור עסקת המסגרת מיום 22 במאי 2014 (מס' אסמכתא 01-2014-071067). כמו כן, ביום 23 בפברואר 2017, אישרה האסיפה הכללית מדיניות תגמול חדשה לנושאי המשרה בבנק לפי סעיף 267א לחוק החברות הכוללת גם עקרונות להסדר ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בהתאם לתקנה 1.ב.1 לתקנות ההקלות, אשר פרטיו מפורטים בסעיף 8 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 18 בינואר 2017 (מס' אסמכתא 01-2017-006415). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

בהתאם לאמור, ביום 13 ביוני 2017 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור ועדת התגמול מיום 9 במאי 2017 ומיום 6 ביוני 2017 בהתאמה, בהתאם לתקנות 1(3), 1(א), 1(ב) ו-1(5) לתקנות ההקלות, לאשר את חידוש הפוליסה לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 (כולל) (להלן - "תקופת הביטוח הנוכחית") באמצעות מנורה מבטחים ביטוח בע"מ עבור חברות הקבוצה, כהגדרתן לעיל. הפוליסה כאמור תחול גם לגבי המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח. תנאי הפוליסה לתקופת הביטוח הנוכחית מפורטים בדוח מידי של הבנק מיום 14 ביוני 2017 (מס' אסמכתא 01-2017-049999) והאמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

2. ביום 30 באוקטובר 2017 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתן-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתן"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות שתחילתה ביום 30 באוקטובר 2017 (המועד בו חלפו 3 שנים ממועד אישור המשך העסקתה הקודם על ידי האסיפה הכללית משנת 2014) או עד לפרישתה לגמלאות, לפי המוקדם, וזאת בתנאי ההעסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסויימים בתנאי ההעסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתן, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה.

3. על פי סעיפים 270(4) ו-275(א) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, עסקאות עם בעל שליטה או עם קרובו באשר לתנאי כהונתו, טעונות אישור מחדש אחת לשלוש שנים. בהתאם לכך, ביום 19 בספטמבר 2017 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ובהתאם לתקנה 1ב לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס - 2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים, מקרב בעלי השליטה בבנק, כמפורט בדיווח מידי של הבנק מיום 19 בספטמבר 2017 (מס' אסמכתא 01-2017-094248) הנכלל כאן על דרך ההפניה. הגמול שאושר תואם את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 23 בפברואר 2017, ואשר פרטיה לענין גמול לכלל הדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון) מפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 (מס' אסמכתא 01-2017-016098) הנכלל כאן על דרך ההפניה.

4. מתן התחייבויות לשיפוי דירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק), כמפורט בבאור ג.25. לדוחות הכספיים לשנת 2016, ועדכונן, באישור האסיפה הכללית ביום 30 באוקטובר 2017, בשינויים העיקריים שיפורטו להלן ואשר מפורטים בדיווח מידי של הבנק מיום 19 בספטמבר 2017 (מס' אסמכתא 01-2017-094239) הנכלל כאן על דרך ההפניה. מתן התחייבות לשיפוי דירקטורים שהינם מבעלי השליטה בבנק על פי כתב השיפוי המעודכן כפי שאושר על ידי האסיפה הכללית כאמור לעיל, לתקופה של שלוש שנים שתחילתה במועד אישורה מחדש של ההתחייבות לשיפוי על ידי האסיפה הכללית מיום 30 באוקטובר 2017. עיקרי השינויים בהתחייבות לשיפוי, כפי שאושרו על ידי האסיפה הכללית:

- הוספת הבהרה בקשר לאפשרות לשפות בשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עו"ד. לשם הזהירות תוקן אף תקנון הבנק בהתאם.
- עדכון רשימת האירועים, אשר לדעת הבנק הינם אירועים צפויים לאור פעילותו.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. הקבוצה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר בו משתתפת גם פיבי אחזקות וכולל אף דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם.

2. מתן פטור מאחריות לדירקטורים ונושאי משרה המכהנים ושיכהנו מעת לעת בבנק, על פי אישור האסיפה הכללית של הבנק משנת 2004 וכמפורט בבאור ג.25. לדוחות הכספיים לשנת 2016. בנוסף אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 30 באוקטובר 2017 מתן פטור מאחריות לנושאי משרה אשר מונו לראשונה לאחר יום 23 בפברואר 2017, הכולל סייג לפיו הפטור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי, והכל בהתאם למדיניות התגמול של הבנק, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 23 בפברואר 2017, ואשר פרטיה לענין פטור מאחריות מפורטים בסעיף 8.5 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 (מס' אסמכתא 01-2017-016098) הנכלל כאן על דרך ההפניה. יצוין כי הבנק לא הביא מחדש לאישור האסיפה הכללית הענקת כתבי פטור לדירקטורים מבעלי השליטה, שהוענקו בשנת 2004.

3. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.

4. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העומות לקריתיונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט לעיל:

חבויות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערביות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערביות שניתנו לבעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות נגזרים	סך הכל
30 בספטמבר 2017									
אחרים ⁽²⁾	60	-	-	60	277	-	-	-	337
סך הכל	60	-	-	60	277	-	-	-	337
31 בדצמבר 2016									
קבוצת פז ⁽¹⁾	53,314	-	-	53,314	4,586	160	-	-	58,060
אחרים ⁽²⁾	50	-	-	50	192	-	84	-	326
סך הכל	53,364	-	-	53,364	4,778	160	84	-	58,386

פקדונות	30 בספטמבר 2017		31 בדצמבר 2016	
	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾
קבוצת פז ⁽¹⁾	-	-	77,877	73,063
אחרים ⁽²⁾	33,762	91,991	4,550	5,140
סך הכל	33,762	91,991	82,427	78,203

- (1) פז חברת נפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. בעלי השליטה בבנק החזיקו באמצעי שליטה ב"פז" בשיעור העולה על 5% עד ליום 31 במרס 2017.
- (2) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
- (3) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהון בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוח הכספי לשנת 2016.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהון בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן - "החוק לצמצום הריכוזיות"), ולרשימת הגורמים הריכוזיים שפרסמה הוועדה לצמצום הריכוזיות, הבנק הוגדר כגוף פיננסי משמעותי ופז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") הוגדרה כתאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים שהיה קיים עד ליום 31 במרס 2017, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק לא היו יכולים לשלוט במקביל בבנק ובפז או לשלוט בבנק ולהחזיק יותר מ-5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בפז. בהתאם לדיווחיה של פז, בעקבות מכירת מניות מעת לעת על ידי בעלי שליטה בפז, החל מיום 31 במרס 2017 חדלו בינו אחזקות בע"מ, דולפין אנרגיות בע"מ ואינסטנז הולדינגס בע"מ להיות בעלי עניין בפז.

בנסיבות אלה, לא חלה על בעלי השליטה בבנק מניעה מכח החוק לצמצום הריכוזיות להמשיך ולהחזיק בשליטה בבנק.

פרטים נוספים

172	מערכת יחסי העבודה בבנק
173	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
178	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
178	מדיניות תגמול לעובדים
178	מעורבות ותרומה לקהילה
179	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה

- בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסויימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ועדי עובדיו.
- א. ביום 28 בספטמבר 2016, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו ביום 2 ביוני 2016.
- הבנק הגיש תשובה לבקשה, ודיון בתיק התקיים בבית הדין לעבודה ביום 19 בפברואר 2017. בדיון סוכם על הגשת סיכומים בכתב, אשר לאחרים ניתן פסק דין. נוכח הסיכומים של המנהלים ביקש הבנק מחיקת עובדות חדשות שהופיעו בהם, ובית הדין החליט כי הצדדים יגישו עדויות נוספות ביחס לעובדות. התקיים דיון בתיק ביום 30 באוקטובר 2017, והוא עבר לשלב סיכומים.
- ב. ביום 17 בנובמבר 2016, הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, ביום 2 ביוני 2016. הבנק הגיש תשובה לבקשה ודיון בתיק התקיים בבית הדין לעבודה ביום 23 בפברואר 2017. בדיון ביקשו הפקידים וקיבלו רשות להביא ראיות לעניין מהות מענק המשכורת ששולם בבנק לאומי, והגישו תצהיר משלים לעניין זה. הבנק הגיש תצהיר תגובה וביום 15 ביוני 2017 התקיימה ישיבת הוכחות. נקבע לוח זמנים להגשת הסיכומים אשר האחרונים בהם יוגשו ביום 15 בנובמבר 2017.
- ג. ביום 23 במרס 2017, קיבל בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את תביעת הפקידים בבקשת צד בסכסוך קיבוצי שהגישו, וקבע כי הם זכאים לקבל המרה של ימי מחלה בלתי מנוצלים לימי חופשה לניצול בפועל בפרשת גיל, בעקבות הסכם שנעשה בבנק לאומי בינואר 2015. הבנק הגיש ערעור. ביום 2 בנובמבר 2017 התקיים דיון בערעור, ובו הציע בית הדין לצדדים להתפשר ואיפשר להם להודיע לו עד ליום 17 בדצמבר 2017, אם הגיעו לפשרה, שאם לא כן יפסוק לדין.
- ד. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. הצדדים החליפו כתבי טענות. דיון בבקשה התקיים בבית הדין ביום 16 במאי 2017 והצדדים ניהלו משא ומתן שלא הוביל להסכם. דיון נוסף התקיים ביום 10 באוגוסט 2017, ובו הודיעו המנהלים כי עד יום 15 בנובמבר 2017 יודיעו אם הם ממשיכים בהליך.
- ה. ביום 8 במרס 2017, התקבלה הודעת הסתדרות העובדים החדשה (להלן - "ההסתדרות"), לפיה מעל לשליש מעובדי מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף") הצטרפו להסתדרות וכי החל מיום זה ההסתדרות הינה ארגון העובדים היציג של עובדי מתף. הנהלת מתף החלה במשא ומתן עם ההסתדרות והעובדים על הסכם עבודה ראשוני.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ז-2017

ביום 24 באוגוסט 2017, פורסם ברשומות התיקון הנ"ל לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008. בתיקון נקבע, בין היתר, כי עמלה הנגבית עבור שירות הניתן בערוצים ישירים תהיה נמוכה מזו הנגבית עבור אותו שירות באמצעות פקיד. התיקון צפוי להביא להגברת התחרות הבין בנקאית בתחום מתן השירותים בערוצים ישירים, שמחד עשויה להביא להגדלת היקף הפעילות בערוצים אלה ומאידך לשחיקה אפשרית בעמלות. בשלב זה לא ניתן לכמת את השפעת התיקון על קבוצת הבנק.

בנקאות בתקשורת

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ההוראה פורסמה ביום 21 ביולי 2016, במטרה לעודד את התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ואגב כך להגביר את התחרות במערכת הבנקאית. ההוראה מסירה חסמים קיימים ומאפשרת הרחבת היקף השירותים הבנקאיים הניתנים באמצעים טכנולוגיים וביצוע מגוון פעולות בנקאיות מרחוק. בד בבד, מטילה ההוראה על התאגידים הבנקאיים אחריות מוגברת לניהול הסיכונים הייחודיים הגלומים בפעילות, וביניהם סיכוני אבטחה וסייבר וסיכוני פגיעה בפרטיות, וכן מחייבת לחזק ולהתאים את המסגרת לניהול הסיכונים לסביבת הפעילות הטכנולוגית המתקדמת, לרבות הוספת בקורות, ניטור פעולות חריגות, משלוח התראות ללקוחות והדרכת לקוחות. ההוראה מהווה רפורמה בדיני הבנקאות וצפויה להוביל לשינויים במגוון והיקף השירותים הבנקאיים שיועמדו ללקוחות באמצעים ישירים, וזאת בהתאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום הפינטק והמגמות הבינלאומיות. בבנק הוקמה מחלקה יעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל. בשלב זה אין אפשרות לכמת את השפעתה של ההוראה על קבוצת הבנק.

אשראי ובטוחות

הצעות החוק שלהלן כוללות רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ז - 2016

ההצעה, אשר התקבלה בקריאה ראשונה ביום 9 במרס 2016, כוללת רפורמה מקיפה בדיני חדלות הפירעון, תוך קביעת מסגרת חקיקתית אחת לתאגידים ויחידים, והתייחסות להיבטים הייחודיים הנוגעים לכל אחד מהם. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פירעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנוהג כיום; נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן החייב פועל במטרה להונות את נושיו; הסמכת בית המשפט המחוזי להחליט בדבר הדרך המתאימה לטיפול בחדלות הפירעון של תאגידים (הליכי שיקום או הליכי פירוק); הסמכת בית משפט השלום או גורמים מנהליים לדון ביחידים, בהתאם להיקף החוב. בתקופת בדיקה, ייבחן מצבו הכלכלי של החייב והתנהלותו, ותחול הקפאת הליכים, ובסיומה תיקבע לחייב תכנית שיקום, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. יחיד שאין ביכולתו לפרוע את חובותיו, יופטר באופן מיידי; הרוב המכריע של החובות בדין קדימה יבוטל; בעל שעבוד צף יוכל להיפרע רק עד לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף, למעט אם השעבוד הצף נרשם טרם לפרסום החוק, כפוף לתנאים המפורטים בהצעה; נושה מובטח לא יהיה זכאי לקבל את רבית הפיגורים על החוב המובטח ממימוש הנכסים המשועבדים, אלא רק לאחר שהחובות של הנושים הרגילים נפרעו במלואם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה - 2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן; זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017

בהמשך להמלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, בראשות עו"ד דרור שטרם (להלן - "הוועדה"), פורסם ביום 31 בינואר 2017 החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 (להלן - "החוק") אשר עיקריו יפורטו להלן.

צעדים נוספים ליישום המלצות הוועדה ננקטים על ידי בנק ישראל, ביניהם הגדלת מספר השחקנים בשוק האשראי הקמעונאי, הסרת חסמים להקמת בנקים חדשים בישראל, לרבות הקלות לחברות כרטיסי אשראי ופתיחת מערך התשלומים לתחרות.

ואלה עיקרי החוק: בנק בעל היקף פעילות רחב, אשר שווי נכסיו כפי שמופיע במאזן הבנק בדוח הכספי השנתי האחרון שנערך על בסיס מאוחד (להלן - "נכסים מאזניים") עולה על 20% משווי הנכסים הנ"ל של כלל הבנקים בישראל (להלן - "בנק בעל היקף פעילות רחב"), לא יעסוק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב ובסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, לא ישלט ולא יחזיק אמצעי שליטה בתאגיד העוסק בתפעול הנפקה או בסליקה כאמור (יהיה רשאי לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב באמצעות אחר או להתקשר עם סולק). תחילת מגבלות השליטה והחזקת אמצעי השליטה הנ"ל על בנק בעל היקף פעילות רחב (אם שלט או החזיק אמצעי שליטה ערב יום פרסום החוק) - שלוש שנים מיום פרסום החוק, ובתנאים מסוימים - ארבע שנים ממועד פרסום החוק.

עוד נקבע, כי החל מתום ארבע שנים מיום פרסום החוק ועד שש שנים ממועד זה, תוקנה לשר האוצר סמכות לקבוע כי מגבלות כאמור יחולו גם על תאגיד בנקאי שאינו בנק בעל היקף פעילות רחב, ובלבד ששווי נכסיו המאזניים לא יפחת מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

נכון למועד פרסום דוח זה, שווי הנכסים המאזניים של הבנק נמוך מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל. בנוסף, נקבעה תקופת מעבר מיום פרסום החוק ועד תום חמש שנים מהמועד האמור, ולגבי בנק בעל היקף פעילות רחב - עד תום שלוש שנים ממועד הפרדת הבעלות (תקופת המעבר), במסגרתה יחולו מגבלות שונות על בנק המנפיק כרטיסי חיוב שערב פרסום החוק שלט או החזיק אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב (כולל הבנק). בין היתר, נקבע כי מתום שנה מפרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנקים כאמור יחויבו לבצע את תפעול ההנפקה של כרטיסי החיוב באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת לפחות, ולעניין בנק בעל היקף פעילות רחב וכל בנק אחר שאינו עוסק בתפעול הנפקה (כולל הבנק) - באמצעות שתי חברות לפחות, שאחת מהן לפחות אינה בשליטתו והוא אינו מחזיק בה אמצעי שליטה. כמו כן, נקבע כי מתום שנתיים מיום פרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנק כאמור, לא יבצע באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת, תפעול הנפקה של יותר מ-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים שהוא מנפיק ללקוחותיו. שר האוצר, בהסכמת הנגיד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי בכל עת, במהלך תקופת המעבר, לשנות בצו, לכלל הבנקים או לסוג מסויים מהם, את השיעור הקבוע בפסקה זו, אם מצא כי הדבר מוצדק לשם קידום התחרות בשוק האשראי. על בנק בעל היקף פעילות רחב הוטלו בתקופת המעבר מגבלות נוספות בעניין חלוקת הכנסות בינו לבין חברת כרטיסי אשראי, צמצום מסגרות האשראי ותיחום המועד שבו הוא רשאי לפנות ללקוחותיו בעניין הצעת הנפקה/חידוש הכרטיס. במהלך תקופת המעבר, חברת כרטיסי אשראי רשאית לעשות שימוש בשמו של הלקוח ופרטי ההתקשרות עמו, אם הגיעו לידיה כדין, אגב ביצוע תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב, לשם פנייה ללקוח בהצעה להנפקת כרטיסי חיוב או מתן אשראי, וזאת אף בלא שהלקוח נתן הסכמתו (וכל עוד לא ביקש הלקוח שלא ייעשה שימוש במידע כאמור).

החוק כולל הוראות נוספות אשר תכליתן הגברת התחרות והעצמת יכולת המיקוח של הצרכנים וביניהן העברת מידע, לבקשת לקוח, לגופים פיננסיים אודות היתרות בחשבון עו"ש, הטלת חובה על הבנק להפיץ כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עמו בהסכם הפצה והצגת מידע ללקוח, לפי בקשתו, גם על עסקאות שביצע באמצעות כרטיסי אשראי שהונפקו שלא על ידי הבנק והתשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח בבנק, איסור שינוי לרעה של תנאי התקשרות ואיסור מניעת תחרות וגישה למידע של גופים פיננסיים. כמו כן, נקבע כי גוף פיננסי יאפשר ללקוח או לנותן שירות להשוואת עלויות (על פי יפוי כוח מהלקוח) לצפות באופן מקוון במידע פיננסי הנוגע ללקוח ולעשות שימוש במידע הנ"ל לשם מתן שירותים המפורטים בחוק.

עוד כולל החוק איסור על סירוב בלתי סביר לבקשת לווה למתן הסכמה לשעבוד נוסף של נכס, נחות בדרגתו, לטובת נושה אחר, וכן על מימושו של שעבוד כאמור. ביום 22 באוקטובר 2017 פורסם תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין 311 בענין ניהול סיכון אשראי, אשר בהתאם לו נדרש תאגיד בנקאי לקחת בחשבון, במדיניות האשראי, את ההשלכות הנובעות מזכותו של הלווה לשעבד את הנכס בשעבוד נוסף, נחות בדרגתו, ובפרט את ההשלכות הנובעות מאפשרות מימוש השעבוד על ידי הנושה האחר.

החוק אוסר על החזקה של יותר מ-10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בשירותי בנק אוטומטיים בע"מ, המפעילה מערכת ממשק בין מנפיקים לסולקים לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, ונקבעה תקופת מעבר בעניין זה לגבי מחזיקים קיימים.

החוק מורה על הקמת תשתית טכנולוגית לאספקת שירותי מחשוב. אם יווכח שר האוצר, בתום 18 חודשים מיום תחילתו של החוק, כי אין חלופות טכנולוגיות מספקות והדבר דרוש לשם הגברת התחרות, יוכל השר לחייב בנק שחלקו בנכסים המאזניים עולה על 10% למכור ולתפעל שירותי מחשב או להשכיר מקרקעין המשמשים לצורך כך, בתנאים הקבועים בחוק.

הצעדים הכרוכים בחקיקה זו צפויים להגביר את רמת התחרות במערכת הבנקאית בישראל, הן באמצעות הגדלת כוח המיקוח של הצרכן והן באמצעות עידוד כניסת שחקנים חדשים. תוצאה כזו מהווה מחד איום תחרותי על קבוצת הבינלאומי, ומאידך טומנת בחובה הזדמנויות, בעיקר לבנק שאינו בעל היקף פעילות רחב. בכוננת הבנק למצות את ההזדמנויות העסקיות הגלומות בהגברת התחרות בתחומים אלו.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מס' 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפאגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון ייכנס לתוקפו 15 חודשים מיום פרסומו ויחול על חוזים שייכרתו מיום כניסתו לתוקף. הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא.

על פי הטיוטה משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטיוטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רישון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה.

ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה ה"נ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הבנק ממגזר זה.

ב. חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 - שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלקות

ביום 6 באפריל 2017 פורסם חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63) התשע"ז-2017 (להלן - "תיקון החוק"). תיקון החוק נכנס לתוקף ביום 6 ביולי 2017, למעט נושאים ספציפיים שנקבע להם תוקף מיוחד. מטרתו של תיקון החוק היא להסדיר שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלקות תוך הפרדת הבעלות בבורסה ובמסלקות מהחברות בהן והפיכתן לחברות למטרות רווח. לאחר השינוי המבני, הגישה למסחר ו/או לסליקה לא תהא עוד תלויה בקיומן של זכויות בעלות בבורסה ו/או במסלקות אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה ו/או המסלקות לבין חברים פוטנציאליים. להלן עיקרי תיקון החוק:

הסדרת הרישוי, ההחזקה ואופן ניהול הבורסה ו/או המסלקות לאחר השינוי.

חבר בורסה או תאגיד בנקאי לא יהיו רשאים להחזיק בבורסה יותר מ-5% או לקבל היתר שליטה בבורסה ובמסלקות לאחר שינוי מבנה הבעלות. בנוסף, נקבע כי התמורה ממכירת אמצעי שליטה על ידי חברי הבורסה הקיימים מעבר לחלקם היחסי בהון העצמי של הבורסה, בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015, אשר מסתכם בכ-508 מיליון ש"ח, תועבר לבורסה על מנת שתשמש להפחתת עמלות והשקעה בתשתיות טכנולוגיות בלבד.

בהתאם לתיקון החוק, נקבעו מועדים לאישור תכנית הסדר על ידי בית המשפט.

עם תום חמש שנים ממועד אישור תכנית ההסדר על ידי בית המשפט או עד מועד הנפקת מניית הבורסה לציבור ורישומן למסחר, ככל שיונפקו, לפי המוקדם, חברי הבורסה הנוכחיים לא יהיו רשאים להחזיק אמצעי שליטה בבורסה בשיעור העולה על 5%. במהלך תקופה זו לא יקנו החזקות באמצעי השליטה, מעל השיעור המותר בחוק, זכויות כלשהן הצמודות להחזקות כאמור.

בנוסף, נקבעו כללי ממשל תאגידי מיוחדים שיחולו על הבורסה, בהתאם להחזקות חברי הבורסה בבורסה. כמו כן, נקבעו חובות דיווח לועדת הכספים בנושאים שונים.

ביום 7 בספטמבר 2017 אישר בית המשפט את תכנית ההסדר במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות, שהוגשה על ידי הבורסה, לשם יישומו של שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה למטרות רווח, בעלת הון מניות מסוג אחד בלבד. על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקה של קבוצת הבנק הסתכם (לאחר הקצאה לעובדים ונושאי משרה בבורסה) בכ-20.3%. ביום 11 במאי 2017 הוגשה עתירה לבג"צ על ידי חברי כנסת, שביקשה לבטל את התיקון לחוק בטענה שהינו בלתי חוקתי, נוכח פגיעתו בזכויות יסוד חוקתיות וביניהן זכות הקניין של הציבור. עתירה זו נמחקה על ידי בית המשפט ביום 22 ביוני 2017.

ממשל תאגידי וחברות

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון

ביום 5 ביולי 2017, פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301. מטרת התיקון היא להגביר את אפקטיביות הדיונים בדירקטוריון ואת התאמת תמהיל הדירקטוריון לפעילות הבנק ובכך לסייע לדירקטוריון להתמקד בצורה טובה יותר בנושאים אסטרטגיים ובסיכונים מרכזיים. בין התיקונים העיקריים נכללים התיקונים הבאים: התווספה דרישה לקבוע מדיניות שתקצוב כהונת יו"ר דירקטוריון; נקבעו תנאים נוספים לכשירות דירקטורים; הוקטן המספר המקסימלי של חברי הדירקטוריון מ-15 ל-10; בוטל הצורך לאשרר כל החלטה של ועדת הדירקטוריון במליאה ושנו הנושאים שלא ניתן להאציל לוועדת דירקטוריון. התיקון נכנס לתוקף מייד, למעט השינויים בהרכב הדירקטוריון ובתנאי הכשירות של דירקטורים, שיכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2020.

פעילות חוצת גבולות של לקוחות

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביטלרלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פרסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמסד ציבורי על ידי מוסד פיננסיי ישראל מדווח.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

איסור הלבנת הון וציות לחוקי המס בישראל

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בעניין ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור וזיהוי לקוחות

מטרת התיקון להוראה, אשר פורסם ביום 6 במרס 2017, היא להרחיב ולערוך מחדש את הוראת ניהול בנקאי תקין 411 כהוראת ניהול סיכונים, וכן לקבוע צעדים אופרטיביים להפחתת הסיכונים.

במסגרת התיקונים נוסף, בין היתר, פרק בעניין הערכת סיכונים, הקובע, כי על הבנק לבצע הערכת סיכונים מקיפה לזיהוי וניתוח סיכוני הלבנת הון ומימון טרור אשר תהווה את התשתית ליישום גישה מבוססת סיכון ותסייע, בין השאר, בהקצאה הולמת של משאבים להפחתת הסיכונים שזוהו. כמו כן, נוסף פרק העוסק בהפחתת סיכונים הקובע, כי המדיניות והנהלים, הצעדים והבקורות להפחתת הסיכון יהיו עקביים עם הערכת הסיכון של התאגיד הבנקאי.

ההוראה תיכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2018.

התיקון להוראה מחייב את הבנק לשינוי ההיערכות הנהלית והמיכונית, בניהול סיכוני איסור הלבנת הון.

הליכים משפטיים

באור 9 לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג iAA+Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג iAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג iA+.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa3.il אופק חיובי, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק חיובי, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק חיובי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג A1.il (hyb) אופק חיובי.
- ביום 11 ביולי 2017 העלתה חברת "מידרוג" את אופק דירוג הפקדונות לזמן ארוך, החוב הבכיר של הבנק וכתבי ההתחייבות הנדחים מאופק יציב לאופק חיובי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. תחזית הדירוג הינה יציב.

מדיניות תגמול לעובדים

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה"), בחודש אפריל 2017 אישר הבנק, בחלוף כשלוש שנים ממועד אישורה הקודם, מדיניות תגמול מעודכנת לכלל עובדי הבנק, לרבות עובדים מרכזיים, וכן עקרונות למדיניות תגמול קבוצתית, כאשר מדיניות התגמול לנושאי המשרה כפי שאושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של הבנק ביום 23 בפברואר 2017 מהווה חלק ממנה. במסגרת מדיניות התגמול לעובדים עודכנו ההוראות בקשר לתגמול עובדים ועובדים מרכזיים, לרבות בהתאם לתיקונים שחלו בהוראה ממועד פרסומה לראשונה וכן עודכנו הוראות בדבר חלוקת האחריות בין הגורמים הרלוונטיים בבנק העוסקים במנגנון התגמול. כמו כן, במסגרת מדיניות התגמול הקבוצתית עודכנו העקרונות בדבר תגמול קבוע ותגמול משתנה של נושאי משרה בתאגידים נשלטים, לרבות בשים לב לעקרונות שנקבעו במדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט החברתי-קהילתי של הבנק, "מאמינים בך", בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה 10 שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפוח יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת הפרויקט החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

בשנת 2017 ממשיך הבנק לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות השונות. כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות חלשות ואוכלוסיות מהפריפריה על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק מוסיף לצמוח גם בשנת 2017, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית. יחד עם זאת, לאורך זמן עדיין נחזית מגמה של התמתנות בצמיחה, כך שעל פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אוקטובר 2017, במחצית הראשונה של שנת 2017 צמח המשק ב-2.1% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 4.6% במחצית השנייה של 2016 ועלייה של 4.7% במחצית הראשונה של 2016. בחינת ההתפתחות לפי רבעונים מראה שברבעון השני של 2017 עלה התוצר ב-2.4% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 0.8% ברבעון הראשון של 2017 ו-4.4% ברבעון הרביעי של שנת 2016. העלייה בתוצר במחצית הראשונה של שנת 2017 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה ציבורית, בייצוא הסחורות והשירותים ויציבות בהשקעות בנכסים קבועים. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2017 בכ-2%, לעומת עלייה של כ-3.1% בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2016. חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה בחודש אוקטובר 2017 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2017 ל-3.1%, לעומת 3.4% בתחזית הקודמת, על רקע העובדה שנתוני החשבונאות הלאומית למחצית הראשונה של 2017 צמחו בקצב נמוך יותר בהשוואה לאומדנים הקודמים. תחזית הצמיחה לשנת 2018 נותרה ברמה של 3.3%. התחזית משקפת מעבר הדרגתי לצמיחה שמבוססת פחות על הצריכה הפרטית ויותר על הייצוא, תהליך שמקבל ביטוי בנתוני החשבונאות הלאומית.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 נמדד גירעון בסך 5 מיליארדי ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 6.3 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2017 עומד על 36.6 מיליארדי ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג, כאשר ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2016 - ספטמבר 2017) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 1.9% מהתמ"ג בלבד. גביית המסים בחודשים ינואר - ספטמבר 2017 הסתכמה בכ-234.1 מיליארד ש"ח, עלייה של 8.3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בגביית המיסים והירידה בגירעון, נובעות בעיקר על רקע גביית מיסים גבוהים בחודש ספטמבר 2017 בשל מבצע מס דיבידנד לבעלי מניות ומהחזרי מס נמוכים באופו יחסי.

במהלך חודש אפריל 2017, אישרה חברת הדירוג Fitch את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ, ברמה של A+. במהלך חודש אוגוסט 2017, עידכנה חברת הדירוג S&P את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל באשר לחוב במטבע חוץ מ"נייטראלי" ל"חיובי" ואישרה אותו ברמה של A+. משמעות ההודעה הינה שהעלאת דירוג האשראי של ישראל צפויה בטווח של שישה חודשים עד שנתיים, כל עוד בתקופת הביניים לא יחול שינוי משמעותי לרעה באחד מהקריטריונים המרכזיים שעליהם מתבסס הדירוג.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה, זאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בשיעור של 0.3% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 0.2%. עליות נרשמו בעיקר בסעיף ירקות ופירות - עלייה בשיעור של 3.9% וסעיף דיר - עלייה בשיעור של 2.3%. ירידה נרשמה בעיקר בסעיף הלבשה והנעלה - ירידה בשיעור של 15.5%. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש אוקטובר 2017, כי בשנת 2017 האינפלציה תהיה אפסית, מתחת לגבול יעד יציבות המחירים של הממשלה (3% - 1%) וכי בשנת 2018 תעמוד האינפלציה על 1% בגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה. ההערכות הנוכחיות נובעות מכך שהכוחות הממתנים, ביניהם התגברות התחרות וצעדים ממשלתיים להפחתת יוקר המחיה, ימשיכו לתרום לקצב עליית מחירים איטית יותר. נכון לחודש ספטמבר 2017, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות עדיין על שיעור נמוך של 0.1%.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים התמתנות בעליית מחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש ספטמבר 2017, נרשמה עלייה של כ-0.2% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2017, בהשוואה לחודשים יוני-יולי 2017. מחירי העסקאות בחודשים יוני-יולי 2017 עלו ב-4.7%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד. על פי נתוני המגמה בחודשים אוקטובר 2016 - יוני 2017 חלה ירידה של כ-6.9% בממוצע לרבעון במספר הדירות שבנייתן החלה. במספר הדירות שנשתיימה בנייתן נרשמה על פי נתוני המגמה במחצית הראשונה של שנת 2017 ירידה של כ-4.1% בממוצע לרבעון. בחודשים יוני-אוגוסט 2017 נמכרו כ-6,870 דירות חדשות, עלייה של כ-5.9%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים מרס-מאי 2017. מספר הדירות החדשות שנמכרו בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בכ-17,190 דירות חדשות, ירידה של כ-17% לעומת התקופה המקבילה אשתקד (נתונים מנוכי עונתיות).

שוק העבודה

נתוני האבטלה ממשיכים להיות חזקים ואף בשיפור קל. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט 2017 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 4.1%, ללא שינוי לעומת חודש יולי 2017. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים עמד בחודש אוגוסט על 3.6%, לעומת 3.7% בחודש יולי 2017. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, הקרבה לתעסוקה מלאה צפויה להוסיף לתמוך בעליית השכר, אשר עשויה בהמשך לפעול לעליית האינפלציה המקומית.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור חד של כ-0.8%. שער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-0.29%. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 רכש בנק ישראל כ-6.2 מיליארד דולר (מזה כ-1.2 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

שנת החודשים הראשונים של	שיעור השינוי	שער החליפין ליום			
		שנת 2016	שנת 2017	שנת 2017	
תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016	תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017	30.9.16	31.12.16	30.9.17	
(3.7%)	(8.3%)	3.76	3.85	3.53	דולר
(1.0%)	2.9%	4.20	4.04	4.16	אירו

רביית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרס, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות ברביית המוניתרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר ידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2017, הרבית צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית עד הרבעון השלישי של שנת 2018 וצפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הרביעי של שנת 2018.

הסביבה הגלובלית

בכלכלה העולמית נמשך השיפור, הסחר העולמי צומח בקצב נאה והמוסדות הבינלאומיים משדרים אופטימיות זהירה לגבי ההתפתחויות הצפויות בטווח הקרוב. קרן המטבע הבינ"ל העלתה בחודש אוקטובר 2017 את תחזית שיעור הצמיחה לכל המשקים העיקריים ולסחר העולמי, כך תחזית שיעור הצמיחה לארה"ב בגין שנת 2017 עלתה מ-2.1% בתחזית הקודמת שניתנה בחודש ספטמבר 2017, ל-2.2% והתחזית לשיעור הצמיחה בגין שנת 2018 עלתה מ-2.1% ל-2.3%. בארה"ב מסתמן המשך למגמה החיובית של הפעילות הכלכלית ברבעון השלישי, למרות השיבושים לפעילות, הזמנים וכנראה מוגבלים בהיקפם, כתוצאה מפגעי מזג האוויר. הממשל הציג פירוט לגבי תכנית להפחתת מיסים אך עדיין ישנה אי-ודאות לגבי המתכונת והמועד בה תמומש. ה-FED הודיע שיחל בזמן הקרוב את התכנית לצימצום המוניתרית וההערכות הן שהריבית תעלה פעם נוספת בחודש דצמבר 2017. האינפלציה גבוהה משמעותית מבישראל, אך עדיין לא מגיעה ליעדי הבנק המרכזי. באירופה ממשיכה הצמיחה להתבסס ולצמוח למרות האתגרים הפוליטיים, השיפור מקיף הן את מדינות הליבה והן את הפריפריה. על פי הערכות כשה-ECB יאריך את תוכנית רכישות האג"ח, הוא יודיע על צימצום מדורג בהיקפה. ביפן תוקן כלפי מטה נתון הצמיחה ברבעון השני של 2017, אך הוא עדיין גבוה משמעותית מקצב הצמיחה הפוטנציאלי והמומנטום החיובי ככל הנראה נמשך ברבעון השלישי של שנת 2017. הנתונים הכלכליים שפורסמו בסין מצביעים על האטה קלה בצמיחה ברבעון השלישי של שנת 2017.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 נרשמה מגמה מעורבת במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 125 עלה בכ-0.8%, מדד ת"א 35 ירד בכ-3.4%. מדד האג"ח הכללי עלה בשיעור של כ-3.3%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה התאוששות. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-19.8% ואילו במניות ת"א 125 נרשמה עלייה של 24.5%. במחזורי המסחר של האג"ח נמשכה מגמת החולשה, כאשר נרשמה ירידה של 2.3%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - ספטמבר 2016	ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2016	ינואר - ספטמבר 2017	
632	757	(5.6%)	(3.4%)	מדד ת"א 35*
825	1,027	(4.1%)	0.8%	מדד ת"א 125*
3,775	3,690	2.6%	3.3%	מדד אג"ח כללי

* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 השתנה לת"א 35 ומדד ת"א 100 השתנה לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 חלה ירידה של כ-15%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בגין ירידה בגיוסי מניות והמירים, בעיקר על רקע הקצאה פרטית שביצעה חברת טבע אשתקד, במסגרת רכישת הפעילות הגרית של Allergan plc בסך כ-21 מיליארד ש"ח.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - ספטמבר 2016	ינואר - ספטמבר 2017	
(65.7%)	26,045	8,931	מניות והמירים
-	36,822	36,817	אג"ח ממשלתי
(0.7%)	56,761	56,380	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(14.6%)	119,628	102,128	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-12.5% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-7.4%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-25.5%.

נספח

183

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
3.62	634	70,946	3.22	582	73,071
2.17	2	371	-	-	-
3.62	(5)636	71,317	3.22	(5)582	73,071
-	-	641	-	-	635
-	-	641	-	-	635
0.32	2	2,504	0.43	4	3,723
-	-	242	-	-	-
0.29	2	2,746	0.43	4	3,723
0.11	6	20,715	0.10	6	26,157
0.11	6	20,715	0.10	6	26,157
-	-	627	-	-	862
-	-	627	-	-	862
1.05	37	14,193	0.81	22	10,850
-	-	91	-	-	21
1.04	37	14,284	0.81	22	10,871
0.44	1	903	0.54	1	743
-	-	5	-	-	-
0.44	1	908	0.54	1	743
-	-	221	-	-	2
-	-	221	-	-	2
-	-	-	-	-	44
-	-	-	-	-	44
2.47	682	111,459	2.14	615	116,108
		3,167			2,586
		12,763			12,588
		127,389			131,282
1.13	2	709	-	-	65

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור⁽²⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה⁽³⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

נכסים אחרים

- בישראל

סך הכל

נכסים המוחזקים למכירה

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
-	-	6,356	-	-	5,436
0.43	62	57,345	0.24	34	56,745
0.39	62	63,701	0.22	34	62,181
1.48	1	271	1.66	1	242
1.48	1	271	1.66	1	242
0.31	1	1,282	0.18	1	2,180
0.31	1	1,282	0.18	1	2,180
4.62	64	5,641	1.01	13	5,172
4.62	64	5,641	1.01	13	5,172
1.61	1	250	1.38	1	292
1.61	1	250	1.38	1	292
0.73	129	71,145	0.29	50	70,067
		41,834			46,426
		3,167			2,586
		3,391			4,061
		119,537			123,140
		7,852			8,142
		127,389			131,282
1.74			1.85		
2.00	551	110,750	1.96	565	116,043
1.13	2	709	-	-	65
2.00	553	111,459	1.96	565	116,108
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לתשנת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			לתשנת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
3.40	1,772	69,832	3.47	1,880	72,649
2.15	6	373	-	-	-
3.39	(5)1,778	70,205	3.47	(5)1,880	72,649
-	-	641	-	-	637
-	-	641	-	-	637
0.27	6	2,932	0.34	9	3,509
-	-	320	-	-	170
0.25	6	3,252	0.33	9	3,679
0.11	17	21,373	0.10	18	23,899
0.11	17	21,373	0.10	18	23,899
-	-	605	-	-	656
-	-	605	-	-	656
0.86	94	14,645	0.97	94	12,872
1.27	1	105	2.35	1	57
0.86	95	14,750	0.98	95	12,929
0.45	3	897	0.65	4	821
-	-	3	-	-	-
0.44	3	900	0.65	4	821
-	-	91	-	-	12
-	-	91	-	-	12
-	-	-	1.94	2	138
-	-	-	1.94	2	138
2.27	1,899	111,817	2.33	2,008	115,420
		3,097			2,480
		11,921			11,876
		126,835			129,776
1.17	7	801	1.10	3	365

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור⁽²⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה⁽³⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

נכסים אחרים

- בישראל

סך הכל

נכסים המוחזקים למכירה

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
-	-	6,538	-	-	5,614
0.33	144	58,059	0.38	163	56,589
0.30	144	64,597	0.35	163	62,203
1.96	4	273	1.52	3	264
1.96	4	273	1.52	3	264
-	-	1,358	0.12	2	2,186
-	-	1,358	0.12	2	2,186
3.18	135	5,691	3.13	126	5,390
3.18	135	5,691	3.13	126	5,390
1.87	3	214	1.88	4	284
1.87	3	214	1.88	4	284
0.53	286	72,133	0.57	298	70,327
		40,474			44,738
		3,097			2,480
		3,333			4,169
		119,037			121,714
		7,798			8,062
		126,835			129,776
1.74			1.76		
1.93	1,606	111,016	1.98	1,707	115,055
1.17	7	801	1.10	3	365
1.93	1,613	111,817	1.98	1,710	115,420
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
2.34	493	85,056	2.32	531	92,438
(0.16)	(20)	48,682	(0.19)	(24)	52,419
2.18			2.13		
4.15	127	12,441	0.92	26	11,295
(3.42)	(96)	11,375	(0.35)	(9)	10,261
0.73			0.57		
1.82	60	13,253	1.90	58	12,310
(0.47)	(13)	11,088	(0.92)	(17)	7,387
1.35			0.98		
2.48	680	110,750	2.14	615	116,043
(0.73)	(129)	71,145	(0.29)	(50)	70,067
1.75			1.85		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
2.34	1,473	84,326	2.32	1,577	90,822
(0.16)	(59)	49,050	(0.19)	(72)	51,773
2.18			2.13		
2.66	249	12,511	2.97	261	11,745
(2.21)	(185)	11,175	(2.32)	(183)	10,539
0.45			0.65		
1.60	170	14,179	1.79	167	12,488
(0.47)	(42)	11,908	(0.72)	(43)	8,015
1.13			1.07		
2.28	1,892	111,016	2.33	2,005	115,055
(0.53)	(286)	72,133	(0.57)	(298)	70,327
1.75			1.76		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי רבית
סך התחייבויות נושאות רבית
פער הרבית

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
						נכסים נושאי רבית
						אשראי לציבור
						- בישראל
108	35	73	(52)	(75)	23	- מחוץ לישראל
(6)	(3)	(3)	(2)	(1)	(1)	סך הכל
102	32	70	(54)	(76)	22	
						נכסים נושאי רבית אחרים
						- בישראל
5	1	4	(13)	(15)	2	- מחוץ לישראל
2	3	(1)	-	-	-	סך הכל
7	4	3	(13)	(15)	2	סך כל הכנסות הרבית
109	36	73	(67)	(91)	24	
						התחייבויות נושאות רבית
						פקדונות הציבור
						- בישראל
19	23	(4)	(28)	(28)	-	לזמן קצוב
19	23	(4)	(28)	(28)	-	סך הכל
						התחייבויות נושאות רבית אחרות
						- בישראל
(7)	(17)	10	(51)	(52)	1	סך הכל
(7)	(17)	10	(51)	(52)	1	סך כל הוצאות הרבית
12	6	6	(79)	(80)	1	סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית
97	30	67	12	(11)	23	

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בסך של 50 מיליון ש"ח ו-22 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 נוכחה יתרה בסך של 7 מיליון ש"ח ונוספה יתרה בסך של 13 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 23 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 ו-2016, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים גאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	ABC
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	א
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	
<p>אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משוּבצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלואות בלון/בולט - הלואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח	<p>חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).</p> <p>חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.</p> <p>חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".</p> <p>חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.</p> <p>חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.</p> <p>חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.</p> <p>חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.</p> <p>חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.</p> <p>חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.</p> <p>חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.</p> <p>חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).</p> <p>חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.</p> <p>חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.</p> <p>חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.</p> <p>יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p> <p>יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p> <p>יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p> <p>כ</p> <p>כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.</p> <p>כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.</p> <p>כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.</p> <p>ל</p> <p>לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוג וכן מספר לווים, כאשר החזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p> <p>מ</p> <p>מדיניות מוניטרית - מדיניות המנהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרת הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.</p>
----------	--

מדיניות פסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.
מק"מ- מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייצגת אותו כנגד ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.
ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו"ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת

עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכת או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;

2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;

3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.

4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.

2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.

3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.

4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	<p>קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p>
	<p>קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.</p>
	<p>קרן נאמנות - קרן המנוהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.</p>
ר	<p>רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p>רביית בנק ישראל - רביית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.</p>
	<p>רביית פריים - רביית הנקבעת בכל בנק על בסיס רביית בנק ישראל.</p>
ש	<p>שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p>
	<p>שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p>
	<p>שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון הלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>
	<p>שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p>
	<p>שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p> <p>שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברה שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:</p>
	<p>(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות כרטיסי אשראי.</p> <p>(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.</p> <p>(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.</p> <p>(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.</p>
	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p>
	<p>תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p>
	<p>תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.</p>
	<p>תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רביית שנתית אפקטיבית.</p>

אינדקס

48	מימון ממונף	מ
103	מינוף	
177	מיסוי	
147	מסגרות אשראי	
59	מפקידים גדולים	
110, 58	נגזרים	נ
104, 59	נדילות	
86, 18	ניירות ערך	
35	ניתוח תרחישי קיצון	
100, 22	נכסי סיכון	
15	נכסים בלתי מוחשיים	
128, 90, 36	סיכון אשראי	ס
59	סיכון נדילות	
49	סיכון רבית	
49	סיכון שוק	
59, 9	סיכונים אחרים	
14	עמלות	ע
38	ענפי משק	
166	עסקאות עם צדדים קשורים	
49	ערך בסיכון (VAR)	
59, 21	פקדונות הציבור	פ
95	פנסיה	
7	רווח למניה	ר
151	שווי הוגן	ש
34	תיאבון לסיכון	ת
86	תיק למסחר	
12	תשואה להון	

60	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
9	אסטרטגיה עסקית	
95	אקטואריה	
99, 22	באזל	ב
60	בקרות	
110, 83, 79, 66, 58	גידור	ג
65	דוח רווח והפסד	ד
66	דוח על הרווח הכולל	
68	דוח על השינויים בהון	
69	דוח תזרים מזומנים	
64	דוח רואי החשבון המבקרים	
24	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
99, 22	הון והלימות הון	ה
68	הון מניות	
100, 22	הון עצמי רובד 1	
101, 23, 22	הון רובד 2	
177	הלבנת הון	
146, 128, 90, 45, 38	הלוואות לדיור	
139, 90	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
15	הפרשה למסים על הרווח	
134	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
174	ועדת שטרם	ו
131, 90, 36	חובות בעייתיים	ח
131, 90, 36	חובות פגומים	
100, 22	יחסי הון	י
99, 22	יעד הון	
18	לווים גדולים	ל
118, 29, 25, 6	לקוחות עסקיים	
118, 28, 25, 6	לקוחות קמעונאיים	
67	מאזן	מ
118, 25	מגזרי פעילות	
179	מדד המחירים לצרכן	
43	מדינות זרות	
71	מדיניות חשבונאית	
34	מדיניות ניהול סיכונים	
86, 42	מוסדות פיננסיים זרים	
69	מזומנים ושווי מזומנים	
95	מחויבות בגין הטבות פרישה	